

ligt at høre til hiin uden derfor at slutte sig til denne eller den Menighed, der har samlet sig om ham. Den ærede Rigsdagsmand sagde, at Loven giver vel Sogneboerne Berettigelse ligeoverfor Kirkebygningen, men den giver ikke Præsten nogen Berettigelse. Derved er altsaa for det Første det at rette, at det ikke er Sogneboerne, der faae Berettigelsen, men det er kun Medlemmerne af Sognemenigheden, og dernæst seer jeg slet ikke, at denne Lov giver dem nogen Berettigelse enten ligeoverfor Kirkebygningen eller Kirkegaarden; den gaaer netop ud fra, at de som Sognets Medlemmer have en tidligere Ret til Kirken og til Kirkegaarden, men det, den giver dem, er Ret til uden Sognepræstens Tilladelse at benytte en fremmed Præst i Kirken og paa Kirkegaarden. Dertil siger nu den ærede Rigsdagsmand, at denne Ret giver Loven dem slet ikke, thi det kan Ministeren forbyde. Ja, det er ganske vist, at Ministeren kan forbyde Præsterne, som Embedsmænd, der staae under ham, at de maae komme i et andet Sogns Kirke eller paa dens Kirkegaard; men det er ogsaa ganske vist, at hvis Ministeren vilde gjøre Brug af sin Ret i den Udstrækning, at han vilde forbyde enhver Præst at komme i et andet Sogn, var derved denne Lov bleven til Intet. Heraf maa det være klart, at det ikke kan være det, vi mene med denne Lov. Det, vi mene, maa derimod være, at Præsterne skulle have Frihed til at bevæge sig udenfor deres Sogne, og ikke blot, som ved Loven om Sognebaandets Løsning, have Ret til at komme i Husene, men ogsaa Ret til at komme i Kirken og paa Kirkegaarden, og vi mene tillige, at det skal staae i Ministeriets Magt at lægge Hindringer iveien derfor, hvor der findes Misbrug Sted. Det er for Misbrugenes Skyld, at Ministeriet har den Myndighed, der er givet det i § 4, men det er ingenlunde for derved at ville gjøre Loven til aldeles Intet. Den ærede Rigsdagsmand sagde dernæst, at naar der i Grundlovens § 80 staaer: Kirkens Forfatning ordnes ved Lov, kunde Meningen dermed ikke være, Kirkens indre Forfatning, men kun Kirkens Forfatning i dens Forhold til Staten. Ja, dette er den ærede Rigsdagsmands Fortolkning, men det er ikke Grundlovens Ord, og indtil det vises, at ifkun

dette ligger i Grundlovens Ord, tillader jeg mig at fastholde den omtrent modsatte Fortolkning. Den ærede Rigsdagsmand sagde fremdeles, at vi skulde begrænse os; thi ellers kom man og forlangte vore Døbefedler. Ja, vi skulle begrænse os, men ikke indenfor hvad Grundloven paalægger os som en Forpligtelse. Grundloven har bestemt, at Staten skal understøtte Folketirken, og som et Værn for, at Statens Penge ikke misbruges, har Grundloven dernæst sat sin § 80, at vi gennem den skulle faae Indseende med, at Statens Penge ikke bruges til at understøtte en Folkekirke, som ved hele sin Forfatning var uskiftet til at burde nyde Understøttelse af os. Naar vi ikke understøttede Folketirken, naar vi ikke gavede Penge dertil, da laae Sagen reen for, da var det ikke Noget, der vedkom os, og da var det ganske naturligt, at vi overlod det til Ministeriets og Hans Majestæt Kongens administrative Afgjørelse eller vel rimeligst til Kirkesamfundets egen; men saalænge vi skulle give saa store Pengesummer dertil fra Statens Side, og deri er jeg enig med den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), at hvad der gives til Præsternes Lønning, er Statens, skulle vi holde fast ved, at det er paa Rigsdagen, at Kirkens Forfatning skal vedtages saavel i sin Heelhed som i dens enkelte Dele. Det Spørgsmaal, her er paa Bane, er et meget vigtigt Spørgsmaal, der griber ind i mangfoldige Forhold og vil komme til, saaledes som det i Aar allerede har ligget for i en anden Sag, at ligge for i flere andre Retninger. Det er nemlig det Spørgsmaal, hvorvidt Rigsdagen skal have Deel i Lovgivningen om aandelige Sager. Den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) har den Overbeviisning, at det Rigtigste vil være, at vi slyde det fra os og lægge det i Regjeringens Haand, hvilket han har gennemført med Hensyn til Theatret, og som han fornylig søgte at fastholde ogsaa med Hensyn til Kunstacademiet, i hvilken Sag jeg rigtignok støttede den ærede Rigsdagsmand, men, som jeg sagde, af modsatte Grunde. Ud den Veie mener den ærede Rigsdagsmand, at vor Udvikling i Fremtiden skal gaae, og jeg antager, at den Tanke, der især ligger til Grund